

*Sygn. akt VIII U 2858/13*

## WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 lipca 2014 r.

**Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych**

**w składzie:**

<b>Przewodniczący:</b>	<b>SSR del. Joanna Smycz</b>
<b>Protokolant:</b>	<b>Maria Szczęsna</b>

**po rozpoznaniu w dniu** 9 lipca 2014 r. w Gliwicach

**sprawy** I. S. (S.)

**przeciwko** Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

**o** prawo do emerytury

**na skutek odwołania** I. S.

**od decyzji** Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

**z dnia** 22 listopada 2013 r. **nr** (...)

zmienia zaskarżoną decyzję przyznając odwołującej I. S. prawo do emerytury począwszy od dnia 14 listopada 2013r.

(-) SSR del. Joanna Smycz

**Sygn. akt. VIII U 2858/13**

## UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 22 listopada 2013r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonej I. S. prawa do emerytury w niższym wieku w oparciu

o art. 184 w związku z art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach

z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. j. Dz.U. z 2009r., Nr 153, poz. 1227z późn. zm.)

w związku z tym, iż nie udowodniła ona 15 – letniego okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach przy pracach wymienionych w wykazie A.

W odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczona domagała się jej zmiany poprzez przyznanie jej prawa do wcześniejszej emerytury. Podniosła, że w okresie od 3 sierpnia 1977r. do 18 sierpnia 1990r. będąc zatrudnioną w Zakładach (...) we W. wykonywała pracę w warunkach szczególnych i tym samym spełnia warunki do przyznania prawa do emerytury.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując swoje stanowisko zawarte w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

### **Sąd ustalił co następuje:**

Ubezpieczona I. S., urodzona (...) w dniu 14 października 2013r. złożyła wniosek o emeryturę w wieku niższym niż 60 lat z tytułu zatrudnienia w szczególnych warunkach.

Ubezpieczona 55 lat ukończyła 14 listopada 2013r.

Skarżąca, na dzień 1 stycznia 1999r., legitymuje się okresem składkowym i nieskładkowym w wymiarze ponad 20 lat (k. 22 a.r.), z tym że wykazała jedynie 8 lat, 4 miesiące i 7 dni okresów pracy w szczególnych warunkach wymienionej w wykazie A.

Po przeanalizowaniu sprawy ZUS wydał zaskarżoną decyzję.

Organ rentowy wydając zaskarżoną decyzję nie uznał za pracę w warunkach szczególnych, pracy wykonywanej w okresie od 3 sierpnia 1977r. do 18 sierpnia 1990r. na stanowisku odlewnika wyrobów sanitarnych w Zakładach (...) we W., ponieważ ubezpieczona nie przedłożyła świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych za ten okres.

W toku procesu Sąd ustalił, iż w czasie zatrudnienia w Zakładach (...) we W., w spornym okresie od 3 sierpnia 1977r. do 18 sierpnia 1990r. ubezpieczona będąc zatrudnioną na stanowisku odlewnika wyrobów sanitarnych faktycznie pracowała przy produkcji wyrobów ceramicznych. Pracę wykonywała na oddziale odlewni, gdzie zajmowała się odlewaniem wyrobów ceramicznych takich jak: muszle klozetowe, umywalki.

Pracę wykonywała stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Nie była kierowana do innych prac.

Dalej Sąd ustalił, że ubezpieczona w okresach od 11 listopada 1979r. do 6 września 1980r. i od 9 listopada 1980r. do 16 października 1983r. przebywała na urloпах wychowawczych, a w okresie od 7 września 1980r. do 8 listopada 1980r. pobierała zasiłek macierzyński.

Ubezpieczona jest członkiem OFE i złożyła wniosek o przekazanie zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie: wyjaśnień odwołującej (rozprawa z dnia 9 lipca 2014r. 12 min. 53 sek. – 16 min. 05 sek.), zeznań świadka A. A. (rozprawa z dnia 9 lipca 2014r. 0 min. 55 sek. – 12 min. 52 sek.), a także akt osobowych (koperta - k. 15 a.s.) oraz akt organu rentowego dołączonych do sprawy.

Zebrany materiał dowodowy Sąd uznał za kompletny i wystarczający do poczynienia ustaleń faktycznych oraz na rozstrzygnięcie sprawy. W szczególności Sąd dał w pełni wiarę zeznaniom świadka i wyjaśnieniom ubezpieczonej, gdyż są spójne i wzajemnie się potwierdzają. Należy również podkreślić, że zarówno świadek, jak i sama ubezpieczona precyzyjnie i w sposób nie budzący najmniejszej wątpliwości określili charakter pracy odwołującej.

### **Sąd zważył, co następuje:**

Odwołanie ubezpieczonej, I. S. zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2009r., nr 153, poz. 1227 ze zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1)okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2)okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

W zakresie określenia wieku emerytalnego, o którym mowa w art. 32 ust. 1 ww. ustawy, rodzajów prac lub stanowisk oraz warunków, na podstawie których ubezpieczonym przysługuje prawo do emerytury art. 32 ust. 4 odsyła do uregulowań Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 poz.43 ze zm.).

W myśl § 3 i 4 rozporządzenia, pracownik który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w załączonym do rozporządzenia wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

1. osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet
2. ma wymagany 20 letni okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Zgodnie z treścią § 2 ust. 1 i 2 ww. rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w tym akcie prawnym są okresy, w których praca w szczególnych warunkach jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Okresy pracy, o których mowa w ust. 1, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy.

W wykazie A, stanowiącym załącznik do rozporządzenia, określone zostały prace w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego. W myśl punktu 11 działu V wykazu A określającego prace w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego, a stanowiącego Załącznik do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze do takich prac należy:

„Prace przy produkcji materiałów ogniotrwałych oraz wyrobów ceramicznych”.

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie pozostawało ustalenie, czy ubezpieczona spełnia przesłanki do nabycia emerytury wcześniejszej z tytułu pracy w warunkach szczególnych po ukończeniu 55 roku życia.

Warunkiem nabycia uprawnień emerytalnych według art. 184 jest spełnienie przesłanki stażu przed dniem 1 stycznia 1999r. Brak w treści art. 184 przesłanki końcowej daty spełnienia pozostałych warunków nabycia uprawnień emerytalnych (tj. na dzień 31 grudnia 2008r.) powoduje, że ubezpieczeni, którzy w chwili wejścia w życie ustawy o emeryturach i rentach

z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych posiadali wymagany okres ubezpieczenia (szczególny i zwykły), mogą realizować prawo do emerytury na starych zasadach po osiągnięciu wieku emerytalnego określonego w art. 32 również po dniu 31 grudnia 2008r. oraz nieprzystąpieniu do OFE albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa. Wszystkie przesłanki muszą zostać spełnione łącznie.

Należy podkreślić, że okres zatrudnienia może być zaliczony do pracy w warunkach szczególnych, gdy pracownik faktycznie wykonywał prace objęte wykazem prac uprawniających do wcześniejszej emerytury, pomimo że stanowisko jakie mu formalnie przypisano nie jest wymienione w wykazie. Wymieniony wyżej wykaz A nie określa bowiem stanowisk pracy, ale definiuje rodzaj prac, które są uważane za wykonywane w szczególnych warunkach. Decydujące znaczenie dla zakwalifikowania pracy jako realizowanej w szczególnych warunkach ma nie nazwa zajmowanego stanowiska, ale rodzaj, charakter i warunki pracy.

Według oceny Sądu postępowanie dowodowe przeprowadzone w tej konkretnej sprawie wykazało w sposób jednoznaczny, że ubezpieczona I. S. ukończyła 55 rok życia, i na dzień 31 grudnia 1998r. udowodniła łącznie ponad 20 lat okresów składkowych i nieskładkowych, w tym ponad 15 lat pracy wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w szczególnych warunkach. Nie budzi wątpliwości Sądu, że praca ubezpieczonej w Zakładach (...) we W. od 3 sierpnia 1977r. do 18 sierpnia 1990r. – z wyłączeniem okresów przebywania na urlopach wychowawczych i zasiłku macierzyńskim - na stanowisku odlewnika wyrobów sanitarnych była faktycznie pracą w warunkach szczególnych określoną w wykazie A, dziale V:

- pkt 11, tj. pracą przy produkcji wyrobów ceramicznych

Organ rentowy nie uwzględnił odwołującej spornego okresu pracy, argumentując że ubezpieczona nie przedłożyła świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

Trzeba jednak podkreślić, iż w myśl z ugruntowanego już stanowiskiem judykatury i doktryny „sądy pracy i ubezpieczeń społecznych rozpoznając sprawy z zakresu ubezpieczeń społecznych dokonują kontroli zgodności decyzji administracyjnych wydanych w tych sprawach z prawem w trybie odrębnym określonym w kodeksie postępowania cywilnego, w którym to trybie **nie obowiązują ograniczenia dowodowe obowiązujące w postępowaniu administracyjnym toczącym się przed organami rentowymi**” (vide – wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 12 kwietnia 1996r., sygn. akt III AUr 235/96, Orzecnictwo Sądu Apelacyjnego w W. z 1997r., nr 1, poz. 2). Z kolei w wyroku z dnia 25 lipca 1997r. sygn. akt II UKN 186/97 Sąd Najwyższy stwierdził, że: „W postępowaniu sądowym nie obowiązują ograniczenia, co do środków dowodowych stwierdzających wysokość zarobków lub dochodów stanowiących podstawę wymiaru emerytury lub renty określone w § 20 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1984r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz. U. Nr 10, poz. 49 ze zm.)”( OSNP z 1998r, Nr11, poz. 342 ).

Tak więc w postępowaniu przed sądem ubezpieczeń społecznych mogą być przeprowadzane wszelkie dowody zmierzające do prawidłowego rozstrzygnięcia, w tym zeznania świadków.

Z powyższych przyczyn, Sąd stwierdził, że I. S. z momentem osiągnięcia wieku 55 lat spełnia łącznie wszystkie warunków niezbędne do przyznania emerytury z obniżonego wieku, wynikających z treści art. 184, ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2009r., Nr 153, poz. 1227 ze zmianami), a tym samym jej odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Biorąc wszystkie powyższe względy pod uwagę, Sąd na mocy art. 477<sup>14</sup> § 2 k.p.c. orzekł, jak w sentencji.

SSR (del.) Joanna Smycz